

DZIENNIK PŁOCKI

ORGAN NARODOWY POLITYCZNY I GOSPODARCZY

Cena numeru „Dziennika Płockiego” 18 gr. z „Warszawianką”—25½gr.

Nr 135

Opłata pocztowa
uiszczona ryczałtem

PŁOCK, ŚRODA 13 CZERWCA 1928 ROKU.

Konto czekowe P. K. O.
61990.

ROK VII

PRENUMERATA MIESIĘCZNA „DZIENNIKA PŁOCKIEGO” 4 ZŁ. Z ODNOSZENIEM DO DOMU 4,50 ZŁ.; NA PROWINCJI 5 ZŁ.
prenumerata miesięczna „Dziennika Płockiego” z „Warszawianką” 6 zł. ————— Z odnośzeniem do domów 6,50 zł. na prowincji 7 zł.

Straszny los załogi „Italii”.

BERLIN, 13.6 (Tel. wł.). „Ber. Tag”. donosi z Kingsbay, że na podstawie otrzymanych tutaj telegramów iskrowych od załogi „Italii”—rozbita jest ona na 3 grupy.

Sam dowódca wyprawy gen. Nobile z 5 ludźmi teguluje na krze, która niesiona prądem i wiatrem posuwa się w kierunku północno-zachodnim z szybkością 5 kilometrów na dzień.

Druga grupa złożona z 7 ludzi znajduje się na krze przy szczytach gondoli sterowca „Italia”.

Trzecia wreszcie grupa, złożona z 3-ech ludzi stara się przedostać po krach na ląd.

Gen. Nobile znajduje się w pewnym kontakcie z osłonkami wyprawy znajdującymi się na drugiej krze.

RZYM, 13.6 (Tel. wł.). Wyruszył tutaj na pomoc gen. Nobile samolot złożony z 5 osób. Na samolocie tym znajduje się słynny radiotelegrafista włoski Sacchetti, który towarzyszył był swego czasu de Pinedaie w jego 3-oh gigantycznych lotach.

Samolot przybędzie do Kingsbay w sobotę.

Reprezentacyjna drużyna Ameryki gry w piłkę nożną niema w Polsce szczęścia.

WARSZAWA 13.6 (Tel. wł.) Po wczorajszej przegranej w Łodzi przegrali Amerykanie i w Poznaniu do Warty. Do przerwy rezultat był następujący na korzyść Warty 0:7, a po przerwie również na korzyść

WARSZAWA, 13.6 (Tel. wł.) Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu w dalszym ciągu Izba obradowała nad budżetem min. Sprawiedliwości. Po przemówieniach posłów Bittnera (Chrz. Dem.), Seidlera i Jana Piłsudskiego zabrał głos min. Meysztowicz, który dawał wyjaśnienia na zarzuty postawione mu w toku dyskusji

a zwłaszcza przez posła Trąmpczyńskiego.

Gdy doszło do procesów prasowych Minister poruszył sprawę red. Stpiczyńskiego z „Głosu Prawdy” objaśniając, że red. Stpiczyński prosił o wyrok łączny na co miał prawo, a potem odwołał się do łaski Pana Prezydenta i Pan Prezydent z łaski skorszystał.

Min. przeciwwstawia się zalegalizowaniu partii komunistycznej wrogiej Polsce, zagrażającej ustrojowi Zaobdno Europejskiemu. Komuniści sąsłaniają się ideą, co w Polsce zawsze robi wratanie, ale są idee dobre i zdrowe i idee złe i destrukcyjne.

W końcu min. prosi o uchwalenie budżetu.

Z kolei po przerwie Sejm przystępuje do obrad nad budżetem Min. Skarbu. Marszałek proponuje łączne rozpatrywanie tego budżetu ze sprawami długów państwowych, emerytur i rent inwalidzkich. Te ostatnie punkty referuje poseł Holyński.

Poseł Wyrzykowski (Wyzwolenie) wyraża wątpliwości czy wobec ciężkich czasów wogóle budżet będzie mógł być wykonany.

Poseł Czetwertyński (Zw. L. N.) Chciałby odłożyć inwestycje do lepszych czasów. Min. Czechowicz oburza się na pesymizm posłów i objaśnia sukcesy finansowe i gospodarcze rządu w ciągu ostatnich dwóch lat.

Po przemówieniu kilku posłów posiedzenie zamknięto. Dziś o godz. 3-ej popoł. odbędzie się głosowanie nad budżetem.

Posiedzenie Sejmu Polskiego.

Sprawa rehabilitacji straconego robotnika polskiego w Niemczech.

BERLIN, 13.6 (tel. wł.). Jak donosi Biuro Wolffa były minister Sprawiedliwości Saksonji dr Buenger został zaproszony przez rząd Meklenburski o wydaniu opinji w sprawie niewinnie straconego Jakubowskiego.

Onegdaj dr. Buenger odbył naradę z wybitnymi prawnikami i członkami rządu Meklenburskiego, a wczoraj udał się do miejscowości Ballnigen dla dokonania wizji lokalnej, poczem pożegnany został bankietem, wydanym na jego cześć.

Dr. Buenger nadał swą opinję na piśmie w specjalnym memorjale oraz wyda orzeczenie.

Zgon mar. Czang Tso Lina.

TOKIO, 13.6 (Tel. wł.) Japońskie Min. Wojny potwierdza urzędowo

wiadomość o zgonie mar. Czang Tso Lina.

Wojna domowa w Chinach zakończona.

LONDYN, 13.6 (tel. wł.). Rząd nankijski wydał odezwe, która została

doreczona przedstawicielom obcych państw.

Odezwa stwierdza, że wojna domowa w Chinach została zakończona, Chiny są zjednoczone i domagają się wycofania obcych wojsk z terytorjum chińskiego.

Afera podrabianych biletów kolejowych na Śląsku.

KATOWICE, 13.6 (Tel. wł.) Władze wykryły zupełnie przypadkowo wielką aferę fałszowania biletów kolejowych. Fałszerstwo polegało na wymazywaniu z blankietów kolejowych do stacji podmiejskich nazwy stacji i wypisywaniu stacji dalekich na pociągi dalekobieżne

Władze aresztowały głównego sprawcę oszustwa. Jest nim inż. Feliks Kutner z fabryki „Gieschego”, a rodem pochodzący z Ostrowia Pomorskiego, oraz jego współniczkę Marję Górską była nauczycielkę z Krakowa.

Kutner przyznał się tylko do jednego wypadku a Górską objaśniła, że trudzi się tym procederem od dwóch lat i przewiozła już w ten sposób kilkaset osób z Katowic do Gdańska.

Litwa straciła na minie.

BERLIN, 13.6 (Tel. wł.). Z Kowna donoszą, że prasa tamtejsza, która w początkach zamieszczała wiadomości z Genewy jakoby bardzo przychylnie dla Litwy, zmieniła obec-

nie opinję i uskwrza się na postępowanie Rady Ligi Narodów, jak również wyraża obawę co do dalszego rozwoju stosunków litewsko-polskich.

Mowa min. Zaleskiego w Paryżu.

PARYŻ, 13.6 (Tel. wł.) Prasa tu-

tejsza omawia wielką mowę polityczną min. Zaleskiego, wygłoszoną na bankiecie wydanym na jego cześć przez połączone stowarzyszenia „France-Pologne” i „Amis de la Pologne”. „L'oeuvre” zaznacza, że min. Zaleski wygłosił swe przemówienie w poczuciu odpowiedzialności wpływającej ze stanowiska Polski jako sojuszniczki Francji, ale alluzje przez niego uczynione zostały przez wszystkich zrozumiałe.

Waldemaras i jaja.

KOWNO, 13.6 (Tel. wł.) Na parę minut przed przyściem pociągu, którym wracał Waldemaras policja aresztowała kilku młodych ludzi

obladowanych zgniętymi jajami. Jaja te były przeznaczone na owację kwiatową dla powitania premiera Waldemarasa.

Rzeźba polska w Paryżu.

PARYŻ, 13.6 (tel. wł.). Prasa paryska rozwodzi się szeroko nad wspaniałą rzeźbą Wittiga, która stanęła w

Paryżu na Placu Trocadero. Rzeźba nosi tytuł „Ewa”.

O nowy rząd niemiecki.

BERLIN, 13.6 (Tel. wł.) „Voss. Ztg.” donosi, że wszystkie stronn-

stwa w rokowaniach z przewodniczącym frakcji Socjalistycznej w Reichstagu Millerem wyraziły gotowość wzięcia udziału w rządzie.

O sabotaż rządu sowieckiego.

MOSKWA, 13.6 (tel. wł.). W procesie o sabotaż rządu (Sowieców) świadek Pourstieber podał szczegóły do tego stopnia kompromitujące fir-

mę niemiecką Knapfe, że przewodniczący rządu uważał za stosowne zapytać prokuratowa czy nie poleci aresztować 2 przedstawicieli tej firmy, znajdujących się w Rosji.

Dotychczasowy rezultat rokowań ujawnił się tylko w tej zgodzie.

Dzisiaj pertraktacje toczyć się będą w dalszym ciągu.

Dziś otwarcie Reichstagu.

BERLIN 13.6 (Tel. wł.) We środę o godz. 3-ej popoł. to znaczy w dniu dzisiejszym zbierze się po raz pierwszy nowy Reichstag pod przewodnictwem najstarszego wiekiem posła Booha z frakcji socjaldemokratycznej. Bezpośrednio po otwarciu Reichstagu Izba przystąpi do wyboru prezydium. Budzi tutaj wielkie zaciekawienie okoliczność czy 3-om

wiceprzewodniczącym zostanie komunistą tak jak w Sejmie Pruskim czy też nie!

„Sfinks”

Dziś i dni następnych

„Chłopcy do wynajęcia”

„Nowości”

Dziś i dni następnych.

„CZERWONY PIRAT”

Położenie obecne.

Obrady w Genewie, dotyczące wysuniętego na forum międzynarodowe zatargu polsko-litewskiego, nie doprowadziły do wyników stanowczych. Obrady te jednakowoż stanowią pewien postęp w stosunku do poprzednich rozpraw Rady Ligi, osobliwie grunioowych r. ub. Znany ustęp z rezolucji grudniowej dotyczący „nietykania spraw, stanowiących przedmiot sporu pomiędzy Polską a Litwą”, posłużył premierowi litewskiemu Waldemarowi za podstawę do nieprzesądzenia przynależności państwowej Wilna, na zasadzie czego Wilno ogłoszone zostało jako stolica Litwy.

Gdy na zebraniu obecnym Rady Ligi p. Waldemar zażądał zastosowania rezolucji grudniowej w całej rozciągłości, wystąpił przeciwko temu wszyscy członkowie Rady Ligi (14 głosów przeciw głosowi Waldemara). W poprzedniej rezolucji wprowadzono poprawkę, w której Rada Ligi mówi, że w cytowanej rezolucji nie zamierzała bynajmniej wyrazić, iż jedna ze stron ma prawo do poczynienia kroków, któreby zaszkodzić mogły postępowi układów. Stanowisko to jest do pewnego stopnia postępowe w porównaniu z rezolucją grudniową, nie wskazuje jednak ono na to, aby Rada Ligi mogła wyrzucić przez podobne wystąpienie stanowczy nacisk na zachowanie się Litwy.

Stoi temu na przeszkodzie wyrażna obojętność, z jaką do sprawy tej odnosi się Anglia, oraz przychylnie stanowisko wobec Litwy — polityki niemieckiej, pozostającej pod wpływem sfer nacjonalistycznych, wrogich dla Polski. Sukces więc Polski w danym wypadku jest rzeczą wysoce problematyczną.

Osiągnięta natomiast Polska pewien sukces w sprawie mniejszości niemieckiej na Śląsku, odnośnie do spraw szkolnych. Opinia Rady przyznała Polsce prawo niedopuszczania do szkół mniejszościowych tych dzieci, których językiem, zgodnie z deklaracją osób odpowiedzialnych za wychowanie dzieci, jest język polski, lub też o ile brak wszelkiej deklaracji, dotyczącej języka dziecka.

Skargę rządu litewskiego, przeciwko rzekomemu prześladowaniu mniejszości litewskiej na Wileńszczyźnie odroczone do września. Rozstrzygnięto również na Radzie Ligi spór grecko- hispański. W sprawie St. Gothardzkiej przyjęto rezolucję, przedstawiła przez Francję, Polskę i Małą Ententę, podkreślającą konieczność szybkiej ratyfikacji koncesji w sprawie kontroli handlu bronią.

Położenie w Rosji pod względem ekonomicznym pogarsza się ostatnimi czasy coraz bardziej. Stosunki robotnicze, osobliwie w kopalniach przedstawiają się wprost fatalnie, jak to wykazała ostatnia lustracja rządu. Robotnicy w zagłębiu Donieckim pracują ponad normę przepisową, przyczem czas pracy jest systematycznie przedłużany. Wypłaty robotnicze odbywają się nieregularnie, przyczem robotnicy pracują w fatalnych warunkach, zarówno pod względem zdrowotnym, jak i bezpieczeństwa.

Znacznie gorzej przedstawia się sprawa zaoprowadzenia miast w produkty spożywcze pierwszej potrzeby. W większych ośrodkach miejskich i przemysłowych stwierdzono prawie zupełny brak mąki. Również niepomyślnie przedstawia się stan finansowy: import jest ograniczony do minimum, pomimo tego kurs czerwońca w handlu zagranicznym ustawicznie spada. Eksport zboża zupełnie ustał, a nawet zaszła konieczność ostatnimi czasy sprowadzania zboża z zagranicy, głównie z Ameryki.

Ponieważ ten stan anormalny grozi zupełną katastrofą gospodarczą, sfery kierownicze moskiewskie podjęły starania, dążące do uporządkowania i sanacji w dziedzinie gospodarczej. Według projektu, powstałego niedawno, ma być utworzona

dyktatura gospodarcza, złożona z 8 ch członków, na czele rady 3 ch ma stanąć Stalin.

Wypadki w Chinach potoczyły się obecnie w kierunku, który wskazuje na zupełną nieomal likwidację armii północnej. Według pogłosek, kursujących pierwotnie marsz. Czang Tso Lin został niebezpiecznie ranny, podczas wybuchu miny na torze kolejowym, a nawet rozgłaszano już wieść, że dyktator umarł z ran. Obecnie, w telegramach ostatnich donoszą, że Czang Tso Lin żyje. Tak czy owak, fakt ten zdaje się, nie posiada już obecnie większej wagi w stosunkach najnowszych. Armia bowiem północna — faktycznie już nie istnieje, Część oddziałów przeszła na stronę armii południowej, część zaś samowolnie pozostała w Pekinie, pozostała reszta niebawem przestanie istnieć, wskutek rozwijającej się coraz bardziej dezercji. Faktycznie więc, jeśli wierzyć tym informacjom rząd południowy niebawem zupełnie zapanuje nad sytuacją.

Konsolidacja wewnętrzna Chin rozpocznie się na szeroką skalę wówczas, gdy działania wojenne zostaną zupełnie zlikwidowane, a władzę obejmie rząd cywilny, na podstawie zasad Kuomintangu, tej organizacji politycznej, która zapewniła zwycięstwo rządowi południowemu. Zasady te są nacjonalistyczne, a zwycięstwo armii południowej jest poniekąd wskaźnikiem tryumfu tych zasad.

Pewną przeszkodę w szybkim scalaniu się opinii politycznej państwa stanowić może rywalizacja i zapędy dyktatorskie głównych wodzów a także wpływy państw, zainteresowanych sprawą chińską, osobliwie rządu sowieckiego.

ECHA PŁOCKIE.

KALENDARZYK.

CZERWIEC
13
ŚRODA

Dziś: Antoni, Padew.
Jutro: Bazylego

Wschód słońca 3.16
Zachód słońca 7.56

DYŻUR NOCNY W APTEKACH.

Dziś nocny dyżur apteki Betleya
Apteka czynna od 7 wieczór do 9 rano.

STAN WODY — WISŁA.

Kraków 11.6 — 221 ub. 10 cm
Zawichost 11.6 plus 159 ub. 8 cm.
Warszawa 11.8 plus 204 ub. 20 cm.
Plock 13.6 + 128 ub. 8 temp. + 18.

B U G.

Wyszków 11.6 plus 35 ub. 5 cm.

N A R E W.

Pultusk 11.6 plus 85 ub. 1 cm.

Radjo-koncerty.

Program na dziś.

13.00—15.00 Komunikaty.
16.00—15.25 Odczyt p. t. Psychologiczne i społeczne znaczenie naukowej organizacji pracy.
16.25—16.40 Komunikaty i nadprogram.
16.40—17.05 Skrzynka pocztowa.
17.20—17.45 Tydzień Kobiety w Radjo.
17.45—18.15 Program dla młodzieży.
18.15—18.55 Muzyka francuska.
19.05—19.15. Komunikat rolniczy.
19.15—19.35 Rozmaitości.
19.35—20.00 Odczyt z cyklu wycieczkowe wskazówki Krajowawcze.
20.15 Koncert popularny.
22.00—22.30. Komunikaty nadprogram.

Z Miejskiego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przystosobienia Wojskowego.

W dniu 11 b. m., pod przewodnictwem p. prezidenta Zbrojny odbyło się posiedzenie Miejskiego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przystosobienia Wojskowego. Po przyjęciu protokołu poprzedniego zebrania wywiązała się dyskusja nad sprawą nagród. Postanowiono przyznać 100 zł. na nagrodę Biegu Okręgowego z tem, że będzie dany upominek a nie gotówka. Postanowiono też już w tym roku ustalić ilość nagród na rok następny. Sprawę nagrody Komitetu dla zawodów polioyjnnych postanowiono przekazać do załatwienia panu puł. Lesiewiczowi, gdyż nagroda ta wyniosła nie prelimitowane 100 a 162 zł.

Na miejsce ustępującego p. kap. Ostrowskiego wybrany został gospodarzem boiska komendant miejscowego harcerstwa, harcmistrz Z. Stojewicz a jego zastępcą w miesiącach letnich t. j. na lipiec i sierpień p. Ostankowski z Płockiego Zw. Strzeleckiego, Święto Przystosobienia Wojskowego postanowiono odłożyć do września r. b. wreszcie wysłuchawszy sprawozdania kap. Ostrowskiego z zakupu narzędzi gimnastycznych i sportowych na sumę szłą 4000 zł. uchwalono rozesłać projekt regulaminu boiskowego stow. sportowym w Płocku dla wysłuchania ich opinii i poczynienia stosownych poprawek. Przejęcie boiska od kap. Ostrowskiego nastąpi we środę t. j. w dniu dzisiejszym.

Uchwała pracowników państwowych m. Płocka.

Wobec niewymownie ciężkiego materialnego położenia wszyscy pracownicy państwowi miasta Płocka, popierają Centralną Komisję Porozumiewawczą, na wspólnym zebraniu w dniu 7 czerwca stwierdzają i protestują przeciw temu, że sprawa trwałego polepszenia bytu stale się odwołuje pomimo zapewnień pana vice-premjera Bartla, iż po zwolnieniu 15b projekty regulacji płac będą niezwłocznie złożone do Sejmu i że dotąd tych projektów nie złożono.

Wobec takiej sytuacji zebrani apelują do ciał parlamentarnych:

1) by uczyniły wszystko, aby do czasu definitywnej regulacji płac wyplacono w czerwcu wszystkim pracownikom państwowym i emerytom jako doraźną pomoc zaległości, należne z tytułu dodatku mieszkaniowego,

2) by od pierwszego lipca roku bieżącego płace były podwyższone przynajmniej o 25 procent,

3) by płace pracowników państwowych były pokrywane z normalnego budżetu.

Związek Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, Stowarzyszenie Urzędników Państwowych, Związek Pracowników Wiejskich, Związek Niższych Funkcjonariuszy Państwowych, Związek Pracowników Poczt Telegrafu i Telefonu, Stowarzyszenie Pracowników Kontroli Skarbowej.

Posiedzenie Rady Miejskiej.

W czwartek dnia 14 czerwca 1928 r. o godzinie 20 m. 30 odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej. Porządek obrad:

1) Odczytanie protokołu poprzedniego posiedzenia. 2) Wybór ławnika na miejsce p. W. Kępczyńskiego. 3) Dalsze rozpatrywanie budżetu na rok 1928/9.

W budce z sodową wodą nie wolno sprzedawać artykułów pierwszej potrzeby.

Policja płocka spisała protokół na Wacława Kraszewskiego (Rybaki 10) za sprzedaż artykułów pierwszej potrzeby, pomimo zakazu, w budce z sodową wodą.

Stan zdrowotny.

W tygodniu 22 z r. b. t. j. od 27 maja do 2 czerwca zanotowano zachorowań i zgonów na choroby zakaźne: w Płocku na różę 1 wypadek zachorowania, w Ślepkowie na dur brzuszny 1 zachorowanie, w Włocławku na różę 1 zachorowanie, w Krubicach na dur brzuszny 1 zachorowanie, w Święcieńcu na odrę 36 zachorowań.

W związku z tem odkażono mieszkań w Ślepkowie 1; w Włocławku 1; w Krubicach 1.

W Ślepkowie wydano pigulek przeciwyfusowych Besredki 19 osobom. W Krubicach zaszczepiono szczepionką „Tetra” 150 osobom.

Kradzieże.

W ostatnich dniach policja płocka zanotowała następujące kradzieże: Marjannie Skrzyneckiej zamieszkałej na Czarnym Dworze córka Aleksandra skradła garderobę; Antoniemu Mierzejewskiemu zamieszkałemu przy ul. Warszawskiej p. n. 16 skradziono nabiał i garderobę.

Opilstwo.

Policja płocka spisała doniesienie za opilstwo na Stanisława Kamińskiego, zamieszkałego przy ul. Sienkiewicza p. n. 19.

Pobicia.

Albin Jakubowski z Cekanowa doniósł policji płockiej o pobiciu go przez T. Magięnę z Płocka (Nowy Rynek, 18); Stanisława Turowieckiego, zamieszkała w Płocku (Bielska, 11) została tak dotkliwie pobita przez męża że aż Pogotowie musiało przewieźć ją do szpitala św. Trójcy na kurację.

Przekroczenie przepisów drogowych.

Policja płocka spisała doniesienie na Szczepana Majchrzaka z Męczenina gm. Rogozino za brak tabliczki u wozu.

Pan Kamzel nie melduje.

Za niezameldowanie lokatora policja pociągnęła do odpowiedzialności Isaaka Kamzla, zamieszkałego w Płocku przy ul. Grudzińskiej p. n. 3.

Trzeba mieć prawo jazdy na rowerze.

Za nieposiadanie prawa jazdy na rowerze policja pociągnęła do odpowiedzialności p. Jędę Gobera (Szeroka 4).

Rowerem trzeba jechać ostrożnie.

Policja płocka spisała doniesienie na Hermana Wyzego z Podolszyc za najeżdżanie rowerem na Mieczysława Bucholca z Osia, gminy Bielino.

Pokasany przez psa.

Policja płocka przyjęła zameldowanie od p. Józefa Owczarskiego o pokasaniu syna jego Zenona przez psa, należące do p. Jana Górniokiego.

KOMUNIKATY.

Niniejszym przepraszam p. Marjanę Nicką za zniesławienie i odwołuję to co powiedziałem w obecności 7 osób w dniu 15 maja r. b.

Jan Dobrowolski.

Bielsk, dn. 12 czerwca 1928 r.

Pokwitowanie.

Na opiekę nad opuszczonymi dziećmi złożyli: Eugenia z Kozłuskich Staszewska — 19 zł. 20 gr. P. Cierzoński — 10 zł.

Rozmaitości.

Kierowanie na odległość okrętami i płatowcami.

Francuskie władze pocztowe robią już od roku zgórą próby ze sterowaniem za pomocą radja płatowcami pocztowymi, wysyłanymi z jednego urzędu pocztowego do drugiego, celem przewiezienia poczty. W listopadzie ub. roku robiono w Istres doświadczenie z dwupłatowcem Breguet, kierowanym z ziemi za pomocą radja. Jedenaście lotów udało się bez zarzutu, tak odnośnie szczegółów przy wznoszeniu się płatowca jak i lądowaniu. Wydział badań w ministerstwie komunikacji polecił przyjąć ten wynalazek. Również i w Ameryce dokonywane są doświadczenia z wysyłaniem płatowców bez obsługi, celem zrzucaenia materiałów wybuchowych. Odległość przelotów dochodzi do 56 km.

W Italji, według „Rivista di artiglieria e genio” zajmuje się inż. Fiamma problem celowania z dział na odległość i to zarówno w kierunku poziomym jak i pionowym.

Według ostatnich wiadomości „Moniteur de la Flotte” udało się francuzom skonstruować urządzenie, które dozwolnie kierowało łodzią motorową przy pomocy fal radjowych, pochodzących z płatowca, z odległości 10 km. Próby wypadły zupełnie dobrze. Długość łodzi motorowej wynosi 9,5 m. szerokość 3 metry.

DZIS

każdy kulturalny dom
prenumeruje i czyta

KSIAŻKI

BIBLIOTEKI DOMU POLSKIEGO

KWARTALNIK 9 TOMÓW ZA ZŁ. 6.50 GR.

Warszawa-Chmielna 61 P.K.O. — 0770

KATALOGI
NA ZADANIE

ROLNIK PŁOCKI

PORADNIK SPOŁECZNO-GOSPODARCZY WSI MAZOWSZA PŁOCKIEGO.

DODATEK DO № 135 „DZIENNIKA PŁOCKIEGO”.

Ukazuje się co środa. Cena numeru 15 groszy. | Prenumerata miesięczna z przesyłką pocztową 40 groszy.

Z życia kółek rolniczych NA POMORZU.

Podczas bytności na Pomorzu, dokąd wyjechałem z panem Starostą Pinakiewiczem, dla zakupu buhajków dla kółek powiatu płockiego, miałem sposobność być na zebraniu kółka rolniczego w Pruszczu w powiecie Swieckim.

Kółko w Pruszczu obchodziło 3.VI b. r. pięćdziesiąt lat swej pracy, łącząc z tem poświęcenie sztandaru kółkowego.

Po nabożeństwie w miejscowej kaplicy kółkowicze i goście w liczbie przeszło 200 osób udali się czwórkami przy dźwiękach orkiestry do miejscowej sali restauracyjnej na uroczyste zebranie.

Zagali prezes kółka witając na wstępie gości; pana Starostę ze Swiecia, przedstawiciela „Dziennika Bydgoskiego”, delegatów sąsiednich kółek, oraz przedstawicieli okolicznych korporacji.

Każdy z przybyłych gości zabierał głos, życząc najlepszego rozwoju dla kółka.

Na końcu pozwoliłem sobie i ja parę słów powiedzieć imieniem bratniej organizacji z pod b. Zaboru Rosyjskiego.

W krótkich słowach starałem się scharakteryzować przebieg pracy w organizacjach rolniczych u nas, nawołując do bratniej jedności wszystkich trzech zaborów.

Uderza nas miłe w organizacjach pomorskich, brak jakiegokolwiek cienia partyjności. Tam wszyscy polacy należą do kółek rolniczych, zarówno większa, jak i mniejsza własność, rywalizując zaciekłe z organizacjami niemieckimi.

Te ostatnie prowadzą pracę zupełnie odrębnie, rodaków jedynie naszych widzimy razem z Niemcami na placówkach gospodarczych, o ile w danej okolicy własnych nie mają, jednak jest silne dążenie do zupełnego niezależnienia naszych organizacji i instytucji handlowo-kredytowych od Niemców.

Kółko w Pruszczu jest zamożne. Składki każdy członek płaci o wiele wyższe, niż u nas obliczone według posiadanych przez członka morgów.

Krótkie moje przemówienie przyjęto z wielką ochotą. Musiałem przyjąć udział w przyjęciu jako gość.

Po zebraniu odbyła się zabawa taneczna, która przeciągnęła się do późnej nocy.

Polski dzień hodowlany.

Centralne Towarzystwo Rolnicze w Warszawie organizuje w dniu 22 i 23 czerwca r. b. w gmachu własnym przy ul. Kopernika 30, „Polski dzień Hodowlany”, czyli zjazd polskich hodowców zwierząt użytkowych, poświęcony aktualnym i najważniejszym zagadnieniom z zakresu metod pracy i organizacji polskiej hodowli.

Porządek dzienny:

1) Część sprawozdawcza, w której głos zabierze prezes C. T. R. p. Kazimierz Fudakowski.

2) Odczyty:

a) J. E. Kowerski „Organizacja pracy hodowlanej”.

b) A. Piątkowski „Program hodowli dla małej własności”.

c) Prof. R. Prawocheński „Metody organizacji i pracy nad podniesieniem hodowli”, „Bolszowski naszej hodowli krajowej”.

3) Dyskusja i rezolucje.

W dniu 22 czerwca r. b. zebranie rozpocznie się o godz. 16.30 natomiast dnia 23 czerwca r. b. o godzinie 10 ej.

Uczestnicy zamieszani otrzymają 66 proc. zniżkę kolejową w drodze powrotnej.

O. T. R.

Z Zalesia.

Nowozałożone kółko rolnicze w Zalesiu, dzięki umiejętnemu kierownictwu, przejawia dość żywioną działalność.

W skład kółka wchodzi przeważnie parcelanci—żywiol najtrudniejszy do zbiorowej pracy organizacyjnej.

Między nowymi nabywcami działek ziemi jest u nas w okręgu znaczny odsetek przybyszów z innych powiatów, a nawet z innych województw.

Stykając się z tymi ludźmi w pracy organizacyjno-kółkowej, daje się zauważyć, że ci imigranci nasi, którzy mieli odwagę porzucić swoje stare siedziby, przedstawiają dla organizacji materiał znacznie częściej żywniejszy, od gospodarzy miejscowych.

Każdy z nich prawie, nim się zdecydował na kupno ziemi w tem lub w innym powiecie, objęciem przedtem spory szmat kraju, badając zaś przytem stosunki przyrodniczo-gospodarsze rozszerza znacznie swój horyzont znajomości tych stosunków.

A wiadomo, że element ciemniejszy jest najmniej chętny do zmiany miejsca stałego pobytu.

Zawdzięczając temu, praca w niektórych kółkach, przy umiejętnym kierownictwie pulsuje mocno.

Kółko w Zalesiu zamówiło już na sezon jesienny nawozy sztuczne i opał.

Ostatnio powstała wśród kółkowiczów myśl założenia przy kółku sekcji maszynowej, dla wspólnego nabycia przy pomocy kredytu P. B. R. droższych narzędzi i maszyn rolniczych.

W tym celu przewodniczący kółka prof. Wajss z Niegłos zaprosił instruktora O. T. R. z Płocka.

Instruktor wyjaśnił korzyści wspólnego nabycia przez rolników narzędzi rolniczych, zaznajomił zebranych ze statutem i obowiązkami członków nowopowstającej spółki maszynowej.

Zebrań gospodarze postanowili zawiązać przy kółku sekcję maszynową dla wspólnego nabycia 3 siewników rządowych, 4 maszyny i dwóch młocarni.

Po podpisaniu protokołu organizacyjnego sekcji i wyborach Zarządu postanowiono, że wszyscy członkowie mają się następnego dnia t. j. w piątek 8.VI zjechać w Płocku, celem obejrzenia na miejscu i wytargowania potrzebnych maszyn rolniczych.

Dodać należy, że żywy udział w pracy kółkowej bierze kierowniczka szkoły w Zalesiu Panna Pomorska i cieszy się przytem dużym zaufaniem u miejscowych gospodarzy.

Ku uwadze spółek wodnych.

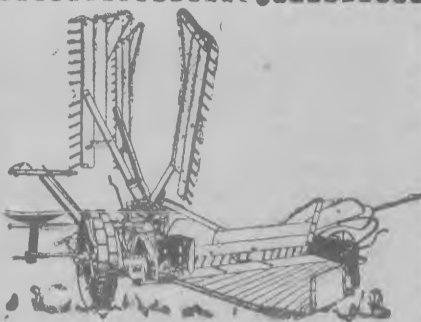
Niniejszym podajemy do wiadomości spółek wodnych, że został otwarty kredyt długoterminowy dla spółek tak zwany obligacyjny, który jest udzielany na całe 100 procent kosztorysu.

Kredyt ten ma być obliczony w stosunku 7 zł. od 100 rocznie wraz z amortyzacją płatny w ratach po nad 12 lat wwyż.

Maszyny żniwne

org. DEERINGA, T.

części zapasowe do wszelkich systemów

GRABIE

automatyczne i włosciańskie

na warunkach przystępnych poleca:

M. Margulies w Płocku.

Fabryka maszyn i sprzętów rolniczych.

Spółki woone dostają zapytanie, czy godzą się na tą formę kredytu. Wrazie zgody pożyczka na drenowanie wynosi nie 70 proc. kosztorysu a całe 100 proc. Spółka wodna w Rogosinie już korzysta z tej formy kredytu. Przypuszczamy, że wszystkie prawie spółki, które teraz będą się starały się o kredyt pójdą tą samą drogą. Będzie o wiele więcej chętnych na drenowanie, gdyż podczas robót wykonawczych, nie potrzeba ponieść na razie z własnej kieszeni żadnych kosztów.

Zebranie Kółka Rolniczego w Radzanowie.

W ostatnią niedzielę t. j. 10.VI b. r. odbyło się zebranie kółka rolniczego w Radzanowie.

Celem nawiązania kółkowiczów do szerszego stosowania nawozów pomocniczych przez kółkowiczów zaprosił prezes kółka p. Holyński instruktora O. T. R.

Przybyły instruktor szczegółowo zreferował i wyjaśnił zebranyemu korzyści i zasady stosowania nawozów sztucznych.

Żywa dyskusja, jaka się potem wywiązała była miarą zainteresowania się tą sprawą przez kółkowiczów.

W ostatnich miesiącach dał się zauważyć w pracy kółek silny ruch gospodarczy.

Widać już pewne zgranie między gospodarzami, należącymi do organizacji rolniczych. Nabycie sztucznych nawozów, zamówienie na opał, lub wspólne nabycie narzędzi rolniczych przez sekcje maszynowe nie następuje w kółkach wiele trudności dla instruktora, czy Zarządu Kółka.

To też na zebraniu w Radzanowie zamówiono przez kółkowiczów w Płockiem Stowarzyszeniu Rolniczym znaczne ilości nawozów sztucznych i opału za pośrednictwem Zarządu Kółka.

Zarząd kółka wydelegował dwóch członków na organizowaną przez O. T. R. wycieczkę do Rypina, celem zapoznania się ze współdzielczym ruchem mleczarskim.

Przed rozwiązaniem zebrania zapisało się kilku nowych członków do kółka.

Z zebrania i toku dyskusji wyniosło się wrażenie, że kółko w Radzanowie, aczkolwiek niedawno założone ma sporo członków chętnych do pracy.

Założenie Koła Gospodyń Wiejskich w Święcieńcu.

Dnia 7.VI b. r. odbyło się w Święcieńcu organizacyjny zebranie Koła Gospodyń Wiejskich.

Kółko rolnicze w Święcieńcu przejawia dość ożywioną działalność.

Z dawna już istniał zamiar założenia Koła Gospodyń.

W tym celu na dzień 7.6 b. r. zwołano organizacyjne zebranie, na

które przybyła instruktorka Kół Gospodyń Wiejskich przy Okr. Tow. Roln. w Płocku.

Zebranie zagali sekretarz miejscowego kółka rolniczego p. Szewczykiewicz kierownik szkoły.

Po zagajeniu zabrala głos przybyła z Płocka instruktorka przy O. T. R., która w dłuższym przemówieniu uzasadniła potrzebę organizacyjnej pracy wśród kobiet na wsi.

Po wyjaśnieniu regulaminu przystąpiono do założenia koła.

Do nowopowstałego koła zapisało się zgórą 20 gospodyń, podpisano statuty i wybrano Zarząd.

Na przewodniczącą powołano panią Walńską z Ramutowa. Szczerze im Boże w nowej pracy.

Pożyczki ulgowe na budowę po pożarze.

Jednym z skutecznych środków przeciwko błyskawicowym, których coraz częściej jesteśmy bezradnymi świadkami, jest niewątpliwie budownictwo prawidłowe, przede wszystkim zaś ogniotrwałe. Wszelkie inne środki uważać należy raczej za ratownicze, aniżeli zapobiegawcze. Gdyby wieś i miasteczka nasze były zbudowane z materiałów ogniotrwałych, to nawet przyślawiowa ciemnota podwórza i zabudowania, nie byłaby groźna, w tym stopniu, co obecnie przy budowie z drzewa i słomy; ogień nie szerzyłby się tak gwałtownie i żywiołowo, pożar mógłby być skalkulowany, a ratunek mienia i budynków byłby znacznie ułatwiony.

Główne słowki w łatwej zapalności i szybkiej paleniu się dachów pokrywanych gontem i słomą, lada bowiem iskra niesiona wiatrem tworzy odrazu w osiedlu ognisko pożarowe. Oczywiście nie może być mowy o przebudowie naraz wszystkich osiedli i zabudowań. Sama tylko zamiana pokrycia dachowego wymaga olbrzymich kapitałów i materiałów.

Biorąc pod uwagę tylko te budowlę wiejskie i miasteczkowe, które objęte są przymusem zabezpieczenia od ognia w P. Z. U. W., a których jest około dziesięciu milionów, to ze względu na niebezpieczeństwo pogorzeli masowych, do natychmiastowej zamiany pokrycia zakwalifikować by należało około trzech milionów budynków. Na taką zamianę potrzeba by było kilka miliardów dachówek.

Każdy pogorzelec, którego budowlę podlega przymusowi ubezpieczenia od ognia w P. Z. U. W. ma prawo ubiegać się o pożyczkę ulgową, z warunkiem jednak, że odbudowane budynki wzniesione będą z materiałów ogniotrwałych, lub co najmniej pokryte będą ogniotrwałe. Działalność tedy pożyczkowa PZUW ma charakter ściśle zapobiegawczy, nie zaś budowlany, gdyż Zakład jest

przedewszystkiem instytucją ubezpieczeniową, a nie bankiem budowlanym.

Na odbudowę spalonych budowli pogorzalec otrzymuje odszkodowanie pogorzalowe, pożyczka ulgowa natomiast daje mu możność nabycia materiałów ogniotrwałych i zabezpieczenia swych budowli przed klęską pożarową.

Na zasadzie rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 maja 1927 r. instytucja otrzymała nową nazwę „Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych” oraz nowy ustroj, od tej daty obowiązujący na obszarze 18 województw.

Stosując się do nowych przepisów Zakład ze swych nadwyżek w dziale przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia, udziela corocznie pewien fundusz, który rozdziela między związki samorządowe wymienionych województw stosownie do składek, wpłacanych na ich terenach w ostatnim roku sprawozdawczym. Otrzymane sumy mają związek użyć przedewszystkiem na udzielanie właścicielom budowli pożyczek ulgowych, na pokrycie budowli materiałami ogniotrwałymi oraz na budowę po pożarze ogniotrwałej budowli. Sumy te zresztą związki mogą użyć również na zakładanie

wytwórni i składnic materiałów ogniotrwałych w celu udzielenia tych materiałów właścicielom na warunkach ulgowych (art. 46-48). Mowa tu jest o tych tylko właścicielach, których budowle podlegają przymusowym ubezpieczeniom od ognia, a zatem z fundusów ulgowych nie mogą korzystać posiadacze fabryk, teatrów i t. d.

W r. 1927 udzielono 1 i pół milj. zł. na pomoc kredytową pogorzalcem. Podług osiedli z funduszu pożyczkowego korzystały: drobne gospodarstwa wiejskie—66 proc. z przeciętną pożyczką 1.030 zł., dwory w 13 proc. z przeciętną zł. 4.650. — Względ większych zabudowań wymagających większego nakładu.

Pożyczki ulgowe użytkowane były w przeważnej mierze (87%) na pokrycie ogniotrwałości, co dowodzi, że sama ludność przypisuje większe znaczenie zapobiegawcze ogniotrwałości kryciu dachów, niż budowaniu ścian z materiałów ogniotrwałych. Zresztą w wielu powiatach, zwłaszcza na wschód od Wawy i Bugu cegła jeszcze jest materiałem droгим i luksusowym.

P. Z. U. W. udziela pożyczek ulgowych na budowę po pożarze budowli ogniotrwałych. Pożyczki udzielane

są na spłaty ratami w ciągu trzech, najwyżej 5 lat, a w wypadkach wyjątkowego ubóstwa, stwierdzonego urzędownie, nawet w ciągu 10 lat.

O pożyczki ubiegać się mogą tylko pogorzalecy, których budowle podlegają przymusowi ubezpieczenia od ognia i tylko w terminie rocznym od daty pożaru. Pożyczki procentowane są na 4% w stosunku rocznym.

W celu uzyskania pożyczki pogorzalec wnosi na ręce inspektora powiatowego podanie do właściwego oddziału P. Z. U. W., wymieniając w nim dokładnie: imię i nazwisko, adres dokładny (miejscowość, gmina, powiat, w których znajduje się nieruchomości), datę pożaru, sumę otrzymanego odszkodowania pogorzalowego, rodzaj zgerzalych budynków, wymiar budynków wznoszonych zamiast spalonych; rodzaj zamierzonego pokrycia ogniotrwałego i materiału na ścianach, koszt odbudowy, wysokość niezbędnej pożyczki, termin spłaty, sposoby zabezpieczenia (hipoteka, poręka, solidarna odpowiedzialność zbiorowa) wreszcie obszar i wartość posiadanego majątku nieruchomości.

Podania i informacje wszelkie wolne są od opłat stemplowych.

Pamiętać należy, że pożyczka nie może być użyta na inny cel, niż ten na który została przyznana i winna być użyta w terminie wskazanym w zobowiązaniu dłużnym. W razie uchybienia w tym względzie, wymagany będzie natychmiastowy zwrot całej, niesplaconej części pożyczki, Wysokość przyznawanej pożyczki ogranicza się do kosztów rzeczywistych materiału ogniotrwałego: jeżeli pożyczkobiorca nie tylko pokrywa ogniotrwałość, lecz także wyprowadza ściany z materiału ogniotrwałego (cegła, pustaki, wapniak), to pożyczka może być odpowiednio zwiększona. Odbudowana po pożarze zagroda winna odpowiadać ogółem i miejscowym przepisom budowlano-policyjnym.

W zakończeniu podkreślić należy że łatwa z instytucją tak kredytowych jak ubezpieczeniowych, nie udziela corocznie na jaką zapobiegawczą takich ilości pożyczek tanich i dogodnych, jak P. Z. U. W., to też jeszcze raz zwracamy uwagę na konieczność zadzierżawienia silniejszej współpracy z inspektorem powiatowym Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Fabryka Papy Dachowej i Przetworów Smółcowych p. f. „MAZOWSZANKA“

Przedsiębiorstwo krycia i konserwacji dachów PŁOCK, Fabryka i kantor: Aleje Miejskie przy Rynku

Dostarcza w każdej ilości:

- Ogniotrwałą papę smółcową na dachy w kilku gatunkach
- Specjalną papę gudronową do podbicia sufitów i ścian drewnianych.
- Specjalną papę izolacyjną na fundamenta.
- Smolę preparowaną, gazową i drzewną Lepnik.
- Gudrony.
- Karbolineum jasne i brązowe,

Wykonują:

- Pokrywanie dachów papą smółcową wszelkimi systemami.
- Remonty starych uszkodzonych i zdewastowanych dachów.
- Reperacje i smarowanie
- Podbitki ze specjalnej papy gudronowej w budynkach inwentarskich, w celu zabezpieczenia drzewa przeciw oparom i gniciu.
- Zbadanie dachów na miejscu, jakoteż dokładne kosztorysy bezpłatnie i bez żadnych zobowiązań. Za wykonane roboty długoletnia gwarancja. **CENY BARDZO PRZYSTĘPNE**

„Szwajcarskie gorzkie ziola” są naturalnym łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym funkcje organów trawienia i działającym przeciwko otyłości. „Szwajcarskie gorzkie ziola” pobudzają apetyt. Sprzedają apteki i sklepy apteczne po zł. 1.50 za pudełko Skład główny apteka A. GAŚECKIEGO w WARSZAWIE UL. LESZNO 41. Wysyłamy najmniej 2 pudełka po otrzymaniu zł. 4 gr. 30 (z przesyłką).

„Szwajcarskie gorzkie ziola” (z marką „Kogut”) są stosowane przy chorobach żołądka, kiszki, obstrukcji, kamieni żółciowych.

Dlatego też winien każdy rolnik nabywać kosa w firmie **FABRYCZNY SKŁAD RĘCZNIKÓW KUTYCH KOS**

Fr. Adameczok - Poznań, WAŁY KRÓL. JADWIGI 11.

Telefon 56-75. Fabryka istnieje od roku 1835 Adres telegr.: „KOSA” Poznań Kupno bez ryzyka, albowiem każdą kosę ręcznie kutą, którą w użyciu okazała się niedobłą za mienia się bezpłatnie i franco na inna. — O dobroci mych kos ręcznie kutych świadczą najdobitniej podane poniżej 3 z wielu tysięcy listy pochwalne:

West Chicago Ill. 3. 10 27. R. R. Easton ave U. S. A.

SZAN. PANIE F. ADAMCZAK

Niniejszem zasylam Panu serdeczne podziękowanie za przesłanie mi kos z pańskiej fabryki do St. Zjedn. Ameryki, które to zamówił mój brat dla mnie w Polsce. Jest m b. wdzięczny Panu zato. Są to kosa b. wyborne, jak pod wzgl. stali tak i wykończenia. Tutaj takiej kosa się nie widzi w użyciu.

Życzę Panu dobrego powodzenia i licznych zamówień, kreślę się z szacunkiem

ANTONI JORDANEK

Ceny na rok bieżący są następujące:

	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115	120
A	10,25	11,—	11,75	12,50	13,25	14,—	14,75	15,50	16,25	17,—	17,90	18,50
B	8,—	8,50	9,—	9,50	10,—	10,50	11,—	11,50	12,—	13,—	złotych	
C	5,75	6,—	6,25	6,50	6,75	7,—	7,50	8,—	8,50	9,25	za 1 sztukę	

Objaśnienie co do gatunków A, B i C:

A. gatunek kos ręcznie kutych z solingenowskiej stali marki „Kosa Polska” lub „Kościuszk”, B. gatunek kos ręcznie kutych z solingenowskiej stali marki „Bartoszkówka” o wadze lżejszej. C. gatunek kos lekkich formy wieleńskiej (fason mniej kolisty).

Przy odbiorze 1 tuzina jednorazowo dołączam 1 kosę gratis.

Oselki i wszelkie przybory do kos obliczam korzystnie. Wysylam za zaliczeniem pocztowym t. zn. że płaci się za przesyłkę na pocztie. Agenci z sfer włościańskich pożądan.

Wysła praktyczna broszura

„Zołzy a nosacizna“

przez **Z. OLSZAŃSKIEGO**

lekarza weterynarji.

Cena 60 gr. WŁOCŁAWEK — u autora.

Fortepian w dobrym stanie i małe skrzypce doskonale są do nabycia. Wiadomość w Admin. „Dz. Pł.”.

OSTATNI WYRAZ DOBROCI

Papierosy **GABINETOWE**

Do nabycia tylko w **Hurtowni Tytuniowej**

Szczepana Praszekiewiczza

Płock,

Kościuszki 9,

Telefon 183.

WŁOSÓW

wypadanie, łupież, łysienie usuwa „Esencja Chinowo-Chmielowa” i „Mydło Chinowo-Chmielowe” (z Kogutkie). Sprzedają apteki sklepy apteczne, Główny skład Apteka Gąseckiego, ul. Freta Nr. 16

Cena ogłoszeń:

Za wiersz milimetrowy lub jego miejsce: Nadesłane przed tekstem 1 str. — 40 gr. w tekście 2 i 3 str. 35 gr. za tekstem, 4 str. — 20 gr.; nekrologi — 15 gr.; zwykłe — 10 gr.; drobne, za wyraz — 8 gr. Wyra. i lustym drukiem w dziale ogłoszeń drobnych — podwójnie Najmniejsze ogłoszenia 80 gr. Parazyjne tabele i (bilanse) o 50 proc. drożej.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Płock, ul. Kolegjalna 8, tel. 168

Administracja otwarta od godz. 9 do 14; Redakcja — od godz. 11 do 14.

Redaktor naczelny, odpowiedzialny i wydawca: **Mieczysław Konarski**. Druk: Płockie Zakłady Graficzne. Sp. z og. odp. Płock Kolegjalna 8 Tel. 168